

Universitat Autònoma de Barcelona

Institut de Ciències de l'Educació

MEMÒRIA

2008

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), abril de 2009

ÍNDEX

Introducció	2
1. Àmbit de formació permanent del professorat d'educació infantil, primària, secundària i d'altres professionals de l'educació	
Formació permanent del professorat: plans de zona (PFPZ), Sant Pau, cicles formatius, normalització lingüística	4
Màsters	9
Formació inicial del professorat de secundària.....	10
2. Àmbit de programes i tasques per a la UAB	
Estius Universitaris	12
Cursos per a la gent gran	13
Programa Argó, de la secundària a l'Autònoma	14
Campus Ítaca	16
3. Àmbit de la recerca i la innovació educativa	
Recerca i estudis	19
Innovació de la formació permanent del professorat	21
Projectes singulars.....	27
Formació del professorat interí	37
Premis	38
Fòrum Plèiades	39
Congressos i jornades	40
4. Àmbit de serveis, organització i gestió	
Edició de llibres i revistes.....	45
Servei de Mitjans Audiovisuals i Multimèdia	46
Relacions institucionals (externes).....	49
Personal.....	50

INTRODUCCIÓ

Des del punt de vista institucional, l'esdeveniment més important de l'any 2008 per a l'ICE ha estat el canvi de direcció al començament del mes d'octubre. Després de sis anys en el càrrec la Dra. Neus Sanmartí, que s'havia acollit al Pla d'emeritatge de la UAB, va ser substituïda per la Dra. Montserrat Anton d'acord amb el procediment establert en el nou reglament de l'Institut.

La Dra. Sanmartí, que continuarà col·laborant activament en diversos projectes de l'ICE, ha cobert un període crucial de la institució amb canvis de tasques de la Universitat i en relació amb el Departament d'Educació que han deixat una forta empremta. Pel que fa a la Dra. Anton, cal dir que, tant pel seu coneixement de l'ICE com pel seu currículum acadèmic i de gestió, va ser considerada unànimement pel Consell de l'ICE com una persona amb un perfil extremament adient per a assumir aquesta responsabilitat en la nova etapa.

Pel que fa al professorat en comissió de serveis, no s'han renovat ni la comissió de Montserrat Pérez Simó, que el 31 d'agost va finalitzar la seva trajectòria laboral en el magisteri, ni la de la Carmina Bosch, que ha tornat a la seva escola d'Esparreguera. Ambdues seguiran vinculades a l'ICE, Montserrat Pérez com a suport a la direcció i Carmina Bosch com a formadora.

A causa d'una reducció del nombre de comissions de servei, només s'ha fet una incorporació en substitució de les dues persones que van plegar. Es tracta de Jordi Canelles, mestre d'educació primària que durant el darrer curs estava destinat al Departament d'Educació. La gestió de la Secretaria Tècnica l'han assumida conjuntament Marga Teixidor i Francesc Costa.

En la memòria de l'any passat parlàvem de *continuitat* i *canvi* com a temes que resumien la trajectòria de l'ICE durant el 2007. Si haguéssim de triar un mot per a definir el 2008, ens inclinàriem per *consolidació*. No voldríem, tanmateix, que ningú en dedueixi cap connotació negativa, perquè qualsevol dels projectes que duem a terme els assumim amb un afany de millora continuada.

Dels projectes estratègics que han assolit fites importants durant el 2008 n'esmentarem set: el Campus Ítaca, el projecte Espurn@, els Estius Universitaris, l'Aula Virtual i els espais Moodle, les produccions audiovisuals, les Jornades d'Educació Infantil, i FontdelCat.

1. El 10 de desembre de 2007 el Banc Santander va signar un acord amb l'Autònoma per a patrocinar durant quatre anys els tallers del Campus Ítaca. D'altra banda, el mes de novembre es va publicar un informe sobre els primers cinc anys del programa.
2. El projecte Espurn@, que ens havia estat encarregat al final de 2007 pel Departament d'Educació, ha acabat l'any com una realitat molt potent amb un nombre elevat de persones usuàries i amb més de 100.000 visites mensuals.
3. Els Estius Universitaris, organitzats conjuntament amb l'Associació Sabadell Universitat, van assolir les xifres de cursos i d'alumnat més altes de la seva història.
4. L'Aula Virtual de l'ICE ha superat les 2500 persones usuàries i s'ha donat un nou impuls a les pàgines web i als blocs dels equips ICE de personal formador.

5. El Servei d'Audiovisuals i Multimèdia de l'ICE ha produït i realitzat 36 produccions audiovisuals, entre documentals, reportatges, vídeos de divulgació científica i entrevistes a investigadors i investigadores visitants (sèrie 3Q).
6. Entre totes les trobades i jornades que s'han organitzat durant el 2008 paga la pena destacar, com cada dos anys, que van tenir lloc a l'octubre les Jornades d'Educació Infantil, que, sens dubte, tenen un caliu molt particular.
7. El 12 de desembre, a la Facultat de Lletres es va presentar FontdelCat, una aplicació en línia de material didàctic per a l'aprenentatge del català oral i escrit, que ha tingut el suport del Comissionat d'Universitats.

Hem continuat treballant en la renovació i la posada al dia dels equips ICE i en la redefinició de la col·laboració amb els Serveis Educatius i els Serveis Territorials. Cal remarcar en aquest àmbit la iniciativa d'oferir als diversos plans de zona un cicle de xerrades sobre competències a càrrec d'especialistes de primer nivell, així com les Jornades d'Actualització Científica del Vallès. Pel que fa als equips i al conjunt de la formació de formadors hem obert un període de reflexió que hauria de culminar el 2009, per tal d'assolir els objectius que ens fixàvem fa un any, és a dir, "seguir essent un punt de referència per als formadors, oferir-los més valor afegit, incorporar nous formadors i engrescar-los amb nous projectes creatius".

Al començament del curs 2008-2009 s'ha produït també la renovació de l'equip deganal de la Facultat de Ciències de l'Educació. Tenim el convenciment que la col·laboració entre les dues institucions seguirà com fins ara en els projectes que compartim i que trobarem noves sinergies, atesa la complementarietat entre uns i altres. Al mateix temps el canvi de l'equip rectoral ens obre novament les perspectives d'actuació institucional i de coordinació entre el sistema Educatiu i la Universitat.

Una informació que, a desgrat de les previsions que s'havien fet, hem de recollir un cop més és el nou retard en la implantació del nou màster de Formació del Professorat de Secundària i, com a conseqüència d'aquest fet, el manteniment del CAP un any més. Esperem que en la memòria de 2009 puguem incloure la notícia de la seva desaparició.

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), març de 2009

1. ÀMBIT DE FORMACIÓ PERMANENT DEL PROFESSORAT D'EDUCACIÓ INFANTIL, PRIMÀRIA, SECUNDÀRIA I D'ALTRES PROFESSIONALS DE L'EDUCACIÓ

- Formació permanent del professorat: plans de zona (PFPZ), Sant Pau, cicles formatius, normalització lingüística
- Postgraus i màsters
- Formació inicial del professorat de secundària

La formació permanent del professorat es planteja com una eina per a assolir la innovació en l'activitat escolar, que faci possible la millora i la transformació de la pràctica docent en els centres educatius.

- **Formació permanent del professorat d'educació infantil, primària i secundària (ESO, batxillerat, cicles formatius de formació professional)**

L'oferta formativa es planifica a partir dels elements següents: a) la reflexió institucional quant a l'experiència acumulada en formació; b) l'anàlisi dels resultats de les recerques, innovacions i experimentacions educatives que coordina l'ICE, i c) el treball dels grups de formadors i formadores que, mitjançant processos d'autoformació, dissenyen, estructuren i planifiquen els continguts i elaboren els materials.

L'ICE gestiona diverses activitats de formació que, amb relació al context en què es desenvolupen, es poden dur a terme en el mateix centre amb el professorat del centre o en una zona amb la participació del professorat de diversos centres. Pel que fa a les modalitats, s'organitzen cursos, seminaris, conferències, trobades pedagògiques, grups de treball i d'assessorament a centres educatius sobre els temes següents:

- Aspectes psicopedagògics generals.
- Temàtiques d'actualització científica i didàctica de les diverses àrees curriculars.
- Programes específics: educació infantil, necessitats educatives especials, gestió educativa, coeducació, multiculturalitat, convivència i gestió de conflictes, educació en valors, comunicació i creixement personal, ús didàctic de les noves tecnologies, etc.
- Normalització lingüística.

Per a poder donar una resposta formativa que s'adeqüi al projecte i al *discurs* institucional, l'ICE desenvolupa el Programa d'Innovació de la Formació Permanent del Professorat, el qual té un paper clau en el desenvolupament de totes les activitats que es duen a terme.

Durant el curs 2007-2008 i fins al mes de desembre de 2008 s'han organitzat un total de 557 activitats i amb la participació de 6.273 ensenyants.

La majoria d'aquestes activitats estan incloses en el Pla de formació permanent del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

Pla de formació permanent de zona

El Pla de formació permanent de zona (PFPZ) té com a finalitat recollir, coordinar, ordenar i sistematitzar les necessitats específiques del professorat, dels centres i les del mateix sistema educatiu de manera que cada ensenyant pugui rebre una oferta àmplia i coherent de propostes per a l'actualització i la millora de la seva activitat docent i l'organització dels centres.

Els PFPZ tenen un marc d'actuació basat en criteris descentralitzadors i participatius, per tal de poder adequar-se a les necessitats pròpies de cada comarca o zona. El funcionament dels PFPZ es fa a través d'una comissió en la qual, a més de l'ICE, hi ha representants dels centres educatius, dels serveis educatius, de la Delegació Territorial d'Ensenyament, dels ajuntaments i de les entitats o institucions que fan formació, i estan presidits per la inspecció de la zona. Les activitats es desenvolupen en diferents modalitats: cursos, seminaris, conferències, trobades pedagògiques, grups de treball i assessorament a centres educatius.

El replantejament dels plans de formació de zona, arran de la creació dels Serveis Educatius (SE), ha comportat necessàriament una reconsideració de les funcions que hi desenvolupa l'ICE de la UAB. Creiem que després de l'experiència d'aquests tres darrers cursos i davant de la generalització del procés ens trobem en un bon moment per a analitzar-ne els resultats i les perspectives de futur.

La nostra llarga trajectòria de col·laboració amb els Centres de Recursos Pedagògics (CRP) i d'actuació en el territori ha facilitat una bona comunicació bidireccional per a endegar, enfortir i fer créixer tant la formació permanent en els diferents territoris com els equips de personal formador. Aquesta relació constant ha permès integrar en els equips professorat amb bones pràctiques de molts llocs, com queda palès amb la diversitat territorial dels membres que constitueixen els diferents grups de personal formador de la institució.

En aquest temps de transició, a l'ICE de la UAB hem continuat fent un treball conjunt amb els SE intentant explorar i ajustar quin ha de ser el nostre paper.

Durant el curs 2007-2008 s'ha col·laborat amb propostes formatives vinculades a la zona, assessorant el SE en el disseny d'activitats de formació davant de necessitats educatives emergents. S'ha donat suport i assessorament als SE de Les Corts, Gràcia, Horta-Guinardó, Bages, Berguedà, Santa Coloma de Gramanet, Mataró, el Masnou, Pineda, Badalona, Sant Adrià del Besòs, Cerdanyola del Vallès, Sant Cugat del Vallès, Sabadell, Terrassa, Montcada i Reixac, i Badia.

Oferta pròpia de l'ICE

Formació permanent del professorat a Sant Pau

L'ICE du a terme un programa propi d'activitats de formació, amb el propòsit de contribuir i respondre de manera satisfactòria a les necessitats formatives d'ensenyants de totes les etapes educatives, i de propiciar activitats innovadores, de debat i d'actualització.

L'oferta formativa és el reflex de dues constants de l'ICE de l'Autònoma: la decisió de mantenir una presència a Barcelona ciutat i la voluntat d'endegar una política pròpia complementària —però no subsidiària— dels plans de zona. Per dur-ho a terme, disposem, com en anys anteriors, dels locals de la Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau i del suport de la Subdirecció General de Formació i Desenvolupament de Personal Docent del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

Les activitats adopten diverses modalitats: cursos i seminaris, cicles de conferències, tallers, conferències tertúlia, trobades, jornades, etc.

Nivell educatiu, programa	Nombre d'activitats	Nombre d'inscripcions	Nombre d'assistents
Infantil, primària	5	119	104
Secundària	9	183	172
Internivells	17	440	369
Jornades, trobades	6	651	524
Programa de Normalització Lingüística	2	25	22
Total	39	1418	1191

Educació infantil i primària

El projecte presentat per a les etapes d'infantil i primària es concreta en una oferta d'activitats de formació organitzades en espais segons la intencionalitat i segons el professorat a qui van dirigides. És una proposta oberta al professorat en actiu i dona formació en diferents àmbits.

- Espai Intervenció Educativa
- Espai Desenvolupament Personal i Professional i de Benestar Docent
- Espai Família-Escola
- Espai Formació de Mestres Novells
- Espai Acompanyament a Escoles de Nova Creació

Educació secundària

Les propostes formatives presentades per a l'educació secundària giren entorn de les temàtiques següents:

- Actualització científico-didàctica
- Actualització didàctica. Gestió d'aula i avaluació. Treball per competències
- Utilització didàctica de les TIC+C (tecnologies de la informació, la comunicació i la cooperació)
- Escola inclusiva: diversitat i multiculturalitat
- Convivència i gestió docent
- Benestar professional
- Formació per a professorat novell

De les activitats dutes a terme en aquest curs, destacaríem:

- Els espais Temps de Lectures i Temps de Mirades, com una possibilitat de participació en forma de tertúlia sobre temàtiques suggerides en lectures diverses. Han estat unes activitats molt valorades i amb interès demostrat de continuïtat.
- L'enfortiment de la formació del professorat de l'educació infantil de 0 a 6 anys a través d'activitats sobre emocions i valors, imaginació i motivació i les relacions família-escola, molt ben valorades i amb molta participació.
- El manteniment i l'increment de la formació en relació amb l'ús didàctic d'Internet i l'elaboració de material didàctic amb eines informàtiques i telemàtiques, especialment en l'àmbit de les ciències experimentals.
- La II Trobada sobre Salut Laboral "Els accidents en l'activitat educativa i la responsabilitat legal dels docents".
- La XI Trobada d'Atenció Integradora de la Diversitat a l'ESO, que es consolida plenament en la programació anual de Sant Pau.
- La III Trobada de Millora de la Convivència.
- II Trobada sobre Semiimmersió a Catalunya.
- El Seminari per a Professorat Novell.
- Seminaris per a persones llicenciades que exerceixen com a interines a primària.
- L'acord de col·laboració amb l'Associació Seminari Permanent de Ciències Naturals (ASPCN) per a la realització de tres activitats amb 57 assistents.

Cicles formatius

El Departament d'Educació va assignar, ja fa uns quants anys, una distribució de responsabilitats formatives de cada ICE per famílies. En el nostre cas tenim competències formatives sobre les famílies professionals d'administració, comerç i química. Tradicionalment també treballem temes de relació empresa-treball i activitats adreçades al professorat de formació i orientació laboral (FOL).

Des del curs 2000-2001 la formació permanent del professorat de formació professional es gestiona i s'acorda amb la Direcció General de Formació Professional i Educació Permanent del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya.

La formació del professorat d'FP constitueix un dels àmbits de treball més consolidats i amb més tradició del nostre ICE. En concret, el curs 2007-2008 s'han dut a terme 25 activitats de formació, incloent-hi dues jornades adreçades específicament al professorat de formació i orientació laboral (FOL) i de la família de fabricació mecànica.

De les 1346 sol·licituds d'inscripció que es van rebre per a participar en aquestes 25 activitats només se'n van poder atendre 795. De fet, pel que fa al professorat de formació professional, el 2007-2008 ha esdevingut un dels cursos acadèmics amb més demanda de formació dels darrers temps. Per tal d'ampliar el nombre de places el 2008-2009 s'ha previst una programació de 30 activitats.

A més de l'oferta d'activitats puntuals, a l'ICE de la UAB funcionen, en l'àmbit de l'FP, set equips de formació de formadors dedicats a les temàtiques següents: administració, informàtica, química, formació i orientació laboral, prevenció i salut dels docents, metodologies i avaluació, i tutoria.

Temàtiques de les activitats dutes a terme:

- Usos didàctics de programes informàtics per a les famílies d'administració i comerç.
- Metodologies docents. Capacitats clau.
- Dret laboral i fiscal.
- Química: tècniques instrumentals espectrofotomètriques, processos de fabricació, residus, aplicacions informàtiques, productes farmacèutics i cosmètics.
- Informàtica: pàgines web, Linux, Excel, Access, Moodle, etc.
- Relacions en l'entorn de treball. Normatives.
- Contaminació atmosfèrica i gestió ambiental.

De les activitats dutes a terme destacaríem l'increment de la modalitat semipresencial (8 activitats), i la II Trobada sobre Salut Laboral, la III Trobada d'Intercanvi d'Experiències de la

família de mecànica i la Jornada del Professorat de FOL, que van tenir lloc a Barcelona, amb 150, 83 i 164 assistents respectivament.

ACTIVITATS DE FORMACIÓ DE CICLES FORMATIUS I CICLES FORMATIUS DE FORMADORS				
Classe, activitat	Cursos, seminaris, tallers	Grups de treball	Jornades, intercanvis d'exp., trobades pedag.	Total
CF	22	0	2	24
CFF	0	7	0	7
Total	22	7	2	31

Normalització Lingüística

Des dels inicis, aquest programa ha estat cursat, només pel que fa a l'ICE de la UAB, per un total de 25.670 professionals de l'ensenyament primari i secundari. Actualment la seva incidència és molt minoritària i per tant es pot considerar que les seves activitats són ja de les últimes que s'ofereixen.

El programa inclou cursos de normalització lingüística per a professorat d'educació infantil, primària i secundària; cursos de suport oral a la funció docent; convocatòries de proves oficials i lliures, i cursos d'aprofundiment en llengua i cultura catalanes. En destacaríem les activitats sobre les estratègies d'acollida i tractament de la llengua amb alumnat d'origen immigrant.

S'han dut a terme cinc activitats amb un total de 90 inscripcions.

- **Màsters**

— Iniciació del màster de Didàctiques Específiques a Nicaragua amb la col·laboració de la Facultat de Ciències de l'Educació i el suport de la Fundació Autònoma Solidària. Període 2008-2011.

- **Formació inicial del professorat de secundària**

Certificat d'aptitud pedagògica (CAP)

La matrícula d'enguany ha superat gairebé un 26 % la del curs passat, de manera que ha calgut programar grups nous a darrera hora i ha estat impossible satisfer les preferències de tot l'alumnat. Com a novetat més remarcable, podem esmentar l'increment de la demanda del CAP de Formació Professional, nascut, el curs passat, de la necessitat d'omplir un buit existent. Enguany s'hi han matriculat 106 alumnes, que han rebut la docència de 48 formadors, entre professorat de teoria i tutors de pràctiques.

Dades del curs 2007-2008

- 47 grups del CAP.
- 374 professors i professores (dels quals 338 com a personal tutor de pràctiques).
- 1055 alumnes.
- Pràctiques a 166 instituts d'ensenyament secundari.

Persones matriculades al CAP, curs 2007-2008

Matèries	Nombre d'alumnes
Anglès	124
Ciències Naturals	203
Filosofia	34
Física i Química	65
Francès	23
Geografia i Història	280
Llatí i Grec	13
Llengua i Literatura	114
Matemàtiques	66
Música	27
Cicles Formatius	106
Total	1.055

Com a complement d'un acord del Consell de Ministres del 14 de desembre, el propassat 20 de desembre el BOE va publicar l'ordre ministerial en què es defineixen els objectius i els continguts del màster de Formació del Professorat d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyament de Llengües, que ha de substituir el CAP en el marc de l'anomenat *procés de Bolonya*. Es tracta d'un curs de 60 crèdits europeus amb tres mòduls, un de comú format per matèries de caràcter psicosociopedagògic, un altre de didàctica específica i de complements de formació, i un pràcticum. Per a inscriure's al curs, l'alumnat ha de demostrar el coneixement d'una llengua estrangera i dels continguts disciplinaris de l'àrea triada, en cas que no tingui una titulació adient.

La posada en marxa d'aquest màster a l'Autònoma culminarà el procés de transició de la formació inicial del professorat de secundària que l'ICE i la Facultat de Ciències de l'Educació van engregar a mitjan anys noranta.

2. ÀMBIT DE PROGRAMES I TASQUES PER A LA UAB

- Estius Universitaris
- Cursos per a la gent gran
- Programa Argó, de la secundària a l'Autònoma
- Campus Ítaca

- **Estius Universitaris 2008**

Tal com s'havia acordat en el conveni signat el 2 de març de 2007, la Universitat Autònoma i l'entitat Sabadell Universitat han tornat a organitzar conjuntament el 2008 el programa de cursos d'estiu anomenat *Estius Universitaris*. Després de dos anys de projecte en comú podem afirmar que la unió en un sol marc ha reportat beneficis a totes dues parts, no solament per l'increment d'activitats i assistents sinó també per una presència pública més gran.

En general, els nostres públics no coincideixen, ja que una entitat s'adreça fonamentalment a estudiants de primer i segon cicle i l'altra més aviat als professionals. El programa d'aquest any comprèn 83 activitats, entre seminaris, cursos, tallers i conferències, que es desenvolupen al campus de Bellaterra, a Sabadell i a Barcelona durant els mesos de juliol i setembre.

L'oferta inclosa dins del programa conjunt dels Estius Universitaris 2008 comprèn: a) 10 seminaris i 4 conferències obertes duts a terme per l'Associació Sabadell Universitat als locals de la Fira de Sabadell, b) 35 cursos i 27 conferències organitzats per l'ICE a Bellaterra, Sabadell (EU d'Estudis Empresarials) i Barcelona (IGOP), c) 5 cursos del SAF, i d) 26 cursos del Servei de Llengües.

La relació dels Estius Universitaris amb la Xarxa Vives s'ha canalitzat a través de la UAB, tant en l'aspecte institucional com de gestió.

Estius Universitaris UAB-SU: cursos organitzats per l'ICE

En els cursos d'estiu que organitza l'ICE de la UAB en el marc dels Estius Universitaris, com en anys anteriors, s'han prioritzat els formats teoricopràctics i de taller, i també els tractaments interdisciplinaris. Des del punt de vista temàtic, es cobreixen àrees molt diverses, amb una presència important de les qüestions relacionades amb la salut i la qualitat de vida, les TIC, l'expressió oral i escrita, la ciència i la tecnologia, i la cultura en general.

Les activitats d'estiu de Sabadell Universitat es van dur a terme la setmana del 30 de juny al 4 de juliol, mentre que, amb poques excepcions, les que va organitzar la UAB van començar el 7 o el 14 de juliol. Volem remarcar que n'hem programat vuit al campus de Sabadell de la UAB i dues més a l'Escola de Polítiques Públiques i Urbanes de la UAB a Barcelona. Cal afegir, finalment, que els 35 cursos i tallers que ofereix l'ICE estan reconeguts com a crèdits de lliure elecció per la Universitat i com a activitats de formació permanent del professorat pel Departament d'Educació.

Pel que fa a les activitats que coordina directament l'ICE, cal remarcar que el nombre de persones inscrites ha superat el d'anys anteriors (al voltant de 800 l'any 2007 i 1050 l'any 2008).

- **Cursos per a gent gran**

Des de l'any 1999, l'ICE ha coordinat a Barcelona ciutat una aula d'extensió universitària en col·laboració amb AFOPA (Aules de Formació Permanent per a la Gent Gran de Catalunya) i amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona i el Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya. Els cursos d'extensió universitària de l'Aula per al Temps Lliure estan adreçats a la gent gran que vol dedicar una estona setmanal del seu temps lliure a reflexionar, pensar, estudiar i discutir, amb l'ajuda d'especialistes, diversos temes que formen part de la nostra vida quotidiana o formen part del nostre passat més recent.

Per a més informació visiteu el web <http://ice2t.uab.cat/aeu/>.

Curs 2007-2008

- Activitats: tres programes desdoblats amb dos grups cadascun, que es fan en sessions de matí, i un programa per a un grup que es fa a la tarda.
- Persones inscrites: 619.

Les activitats que s'han organitzat a partir del mes d'octubre de 2007 han girat entorn dels àmbits següents:

- Biologia
  - Formes de vida (10 sessions)
  - Ecosistemes marins (9 sessions)
  - Biodiversitat i evolució (10 sessions)
  - Neurobiologia i processos de coneixement humà (10 sessions)
- Història i geografia
  - El món arabomusulmà contemporani (10 sessions)
  - La guerra freda (1945-1991) (11 sessions)
  - La globalització (4 sessions)
- Ciències
  - Les matemàtiques a través del temps i dels seus protagonistes (9 sessions)
  - La vida i la radioactivitat (5 sessions)
- Literatura
  - Algunes obres mestres de la narrativa curta europea (11 sessions)
- Art i música
  - El món musical (10 sessions)
  - L'art del segle XX-XXI a partir de les primeres avantguardes (11 sessions)
  - Entorn de l'art (10 sessions)

- **Programa Argó, de la secundària a l'Autònoma**

El salt entre l'ensenyament secundari i la universitat, que sempre ha existit, avui dia ha esdevingut segurament més complicat que abans. Per tant, esdevé necessari que les institucions implicades amplii i reforcin també, més que fa uns anys, les seves estratègies de coordinació i de connexió, tant entre els diversos nivells educatius com amb la societat a la qual donen servei.

Per a enfortir els vincles entre la UAB i el centres de secundària i alhora facilitar la transició des de la secundària a la universitat, la UAB va endegar el curs 2002-2003 el Programa Argó. En aquell primer any van participar al programa 23 professors i professores de la UAB, 10 centres de secundària i 25 estudiants de batxillerat. El programa ha seguit desenvolupant-se els cursos següents.

El Programa Argó en dades. Curs 2007-2008. Cinquena convocatòria

Professorat de la UAB¹

- 229 col·laboren amb el programa.
- 131 acullen estudiants de batxillerat en estades a la UAB.
- 129 proposen temes per a fer treballs de recerca.
- 122 assessoren treballs de recerca de batxillerat.

Distribució del professorat per àrees de coneixement:

- 103 de ciències experimentals i tecnologies.
- 28 de ciències de la salut.
- 40 de ciències socials.
- 39 de ciències humanes.
- 19 d'altres.

El Programa Argó a la secundària: centres i estudiants

- 322 estudiants de batxillerat participen al programa.
- La seva distribució per àrees de coneixement de la UAB és:
  - 149 en ciències experimentals i tecnologies.
  - 58 en ciències de la salut.
  - 36 en ciències socials.
  - 42 en ciències humanes.
  - 37 en altres.
- 150 han fet estades a la UAB.
- La majoria estan fent treballs de recerca de temes proposats des de la UAB i reben assessorament.
- Procedència de l'alumnat: hi envien estudiants 78 centres de secundària (especialment del Barcelonès, del Vallès Occidental, del Vallès Oriental i del Baix Llobregat).
- Hi predominen els centres de titularitat pública, tot i que també hi participen centres de titularitat concertada.

---

¹ Hem comptabilitzat en aquest apartat professorat i altres col·laboradors i col·laboradores: ajudants LUC, investigadors o investigadores en formació, PAS, etc.

Premis Argó a treballs de recerca de batxillerat

- En la cinquena convocatòria s'han presentat 347 treballs de recerca de batxillerat i projectes de cicles formatius de grau superior.
- Centres educatius participants: 186 de l'Alt Camp, l'Alt Empordà, l'Alt Penedès, l'Alt Urgell, l'Anoia, el Bages, el Baix Camp, el Baix Ebre, el Baix Empordà, el Baix Llobregat, el Barcelonès, el Berguedà, la Cerdanya, el Garraf, les Garrigues, la Garrotxa, el Gironès, el Maresme, el Montsià, la Noguera, Osona, el Pla de l'Estany, el Pla d'Urgell, la Segarra, el Segrià, la Selva, el Solsonès, la Terra Alta, l'Urgell, el Vallès Oriental i el Vallès Occidental.
- Premis atorgats: 5 primers premis, 5 segons premis, 5 tercers premis i 16 mencions honorífiques.
- 19 matrícules gratuïtes atorgades per a cursar primer a la UAB.

Activitats

- Un Dia a l'Autònoma, "L'Any de la Computació". Quatre convocatòries. Campus UAB. Total de professorat de secundària participant: 75 persones.
- Activitats d'informació sobre el procés de Bolonya: "Canvis a la universitat i implicacions per a la secundària". Destinataris: professorat de secundària, alumnes de batxillerat i les seves famílies. Total d'assistents: 460. Lloc: campus de la UAB, Casa de Convalescència (Barcelona), Manresa, Sabadell, Olot i Figueres.
- Argó d'actualització de coneixements per al professorat de secundària: jornades sobre el franquisme. El Programa Argó, el curs 2007-2008, ha endegat una línia de treball orientada a l'actualització de coneixements científics amb les jornades "El franquisme. Estat de la qüestió i experiències didàctiques", que va tenir lloc a la Casa Convalescència (Barcelona) del 7 al 10 de juliol de 2008 amb la col·laboració del Centre d'Estudis sobre les Èpoques Franquista i Democràtica (CEFID). Total d'inscripcions: 94 persones.

Per a més informació podeu consultar l'adreça d'Internet: <http://www.uab.es/ice/argo>.

- **Campus Ítaca 2008**

El Campus Ítaca 2008 ha suposat la cinquena edició d'un projecte que des de 2004 ha anat creixent fins a convertir-se en un referent únic a Catalunya.

El Campus Ítaca és un projecte del Rectorat i de l'Equip de Govern de la UAB, gestionat pel doctor Joan Carbonell Manils, vicerector d'Estudiants i Cultura. L'organització del Campus ha estat encarregada a l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) i a la Facultat de Ciències de l'Educació. S'ha constituït una comissió formada per la directora i el vicedirector de l'ICE, la degana i un vicedegà de la Facultat, la coordinadora del projecte i una persona delegada de Gerència per a la coordinació financera. Aquesta comissió s'encarrega de proposar les principals línies d'actuació, les quals són consensuades amb el vicerector. La doctora M. Pilar García Rovira, coordinadora del projecte, és la responsable de planificar-lo, organitzar-lo i executar-lo, conjuntament amb Albert Juncà Pujol, coordinador adjunt del Campus. El desig del Rectorat ha estat que tota la comunitat universitària, a través dels seus departaments i serveis, participi en aquest programa.

El programa neix amb la voluntat de contribuir a pal·liar l'alt grau d'abandonament dels estudis a l'etapa de l'educació postobligatòria. L'objectiu d'aquest programa és animar l'alumnat a continuar estudiant després d'acabar l'etapa d'ensenyament secundari obligatori.

El programa es va iniciar el mes de setembre de 2004. Un pla pilot, en el qual va participar un grup de 40 alumnes, fou l'embrió d'un projecte que enguany ha vist com la cinquena edició involucrava 432 alumnes de 54 centres d'ensenyament secundari de Catalunya.

El perfil d'alumnat al qual va adreçat és el d'estudiants amb bons resultats acadèmics però que, per l'entorn familiar i social o per altres motius (crisi de l'adolescència, desig de disposar de més diners per a consum personal, etc.), algunes vegades no se senten atrets per l'opció de continuar estudiant. Sovint, tampoc no s'adonen de la importància de la formació per al seu futur professional i laboral, que encara veuen molt llunyà. Malgrat que les indicacions per a fer la selecció de l'alumnat són les mateixes per a tots els centres, la tria l'acaba fent cada centre educatiu en funció de les característiques del seu alumnat. Així, la composició final d'alumnes del Campus és heterogènia: són de diferents tipologies i capacitats, i representen, la majoria, llocs i realitats socials del país ben diferents.

Concretament, els alumnes que participen al Campus tenen quinze anys i acaben de finalitzar 3r d'ESO. Aquests alumnes durant el proper curs, l'últim de l'etapa obligatòria, hauran d'optar entre accedir al món laboral, cursar algun cicle formatiu de grau mitjà o continuar el batxillerat. Aquest darrer els permetrà cursar estudis universitaris o cicles formatius de grau superior i accedir, així, a un lloc de treball més qualificat.

El programa, que és gratuït per a l'alumnat, consisteix en una estada diürna de dues setmanes a la UAB, durant la qual les noies i els nois fan activitats acadèmiques — algunes amb un marcat component lúdic— de diferents tipus.

El Campus en xifres

Participants

Aquest any han participat al Campus Ítaca 432 alumnes procedents de 54 centres de secundària de titularitat pública de la província de Barcelona, i 8 estudiants escocesos. La major part dels IES, 36 en total, són de diferents municipis del Vallès Occidental i els 18 restants d'altres comarques de la província de Barcelona (Alt Penedès, Bages, Berguedà, Baix Llobregat i Vallès Oriental).

La inclusió d'alumnat d'aquestes comarques relativament allunyades de la UAB s'ha fet amb una doble finalitat; d'una banda, incrementar la diversitat sociolingüística de les persones participants i, de l'altra, acostar la universitat a l'alumnat de zones rurals.

D'acord amb l'objectiu d'acostar la universitat a tothom i alhora contribuir a fomentar la convivència en la diversitat tant en l'aspecte individual com en el cultural i el social, es va recomanar als centres d'incloure, si era el cas, alumnat immigrant o amb discapacitats.

Com a professorat i personal de suport hi han col·laborat un centenar de persones adscrites a dinou departaments de les diferents facultats, cinc instituts i centres adscrits, un institut de l'Esfera UAB i quatre serveis. Per a dur a terme aquestes activitats, 22 persones tutores han animat i donat suport a l'alumnat.

Patrocinadors i col·laboradors

La realització d'aquest projecte ha estat possible per la iniciativa de l'equip rectoral de la Universitat Autònoma de Barcelona, que hi ha aportat la majoria dels recursos. A partir de l'any 2008 el Campus Ítaca té el patrocini exclusiu per un període de quatre anys del **Banc de Santander**. Volem agrair molt especialment la col·laboració del Consell Social de la UAB, del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, de la Diputació de Barcelona, de la Fundació Telefónica, dels consells comarcals de l'Alt Penedès, del Berguedà i del Vallès Occidental, de CosmoCaixa, de la Caixa de Catalunya, de l'Abacus i dels ajuntaments de Badia del Vallès, Barberà del Vallès, Caldes de Montbui, Canovelles, Castellar del Vallès, Cerdanyola del Vallès, Esparreguera, l'Ametlla del Vallès, la Garriga, Martorell, Montcada i Reixac, Palau-Solità i Plegamans, Ripollet, Rubí, Sabadell, Sant Cugat, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Quirze del Vallès, Terrassa, Ullastrell, Vacarisses, Viladecans i Viladecavalls, del Consorci de Municipis del Moianès i de la Vila Universitària.

Poder continuar disposant de la seva col·laboració i les seves aportacions és fonamental per a la viabilitat i el futur d'aquest projecte.

Per a més informació podeu consultar l'adreça d'Internet: <http://www.uab.es/campusitaca>.

3. ÀMBIT DE LA RECERCA I LA INNOVACIÓ EDUCATIVA

- Recerca i estudis
- Innovació de la formació permanent del professorat
- Projectes singulars
- Formació del professorat interí
- Premis
- Fòrum Plèiades
- Congressos i jornades

- **Recerca i estudis**

Recerca finalitzada R+D+I

Projecte Minerva / FontdelCat

L'objectiu és l'elaboració de materials multimèdia per a l'ensenyament i l'aprenentatge de la comprensió oral i escrita en llengua catalana per a l'alumnat universitari procedent de fora de Catalunya que coneix, si més no, una altra llengua romànica.

Darrerament s'han desenvolupat tot un seguit d'estudis sobre nous enfocaments en l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües veïnes (romàniques en especial) basats en la intercomprensió, la qual cosa pot representar un notable al·licient per a l'alumnat que ve a Catalunya, on ja es gaudeix d'un bilingüisme actiu que no es dona gairebé enlloc.

D'altra banda, les anomenades *tecnologies de la informació i de la comunicació* ofereixen ara noves maneres de fer en l'ensenyament de les llengües, molt especialment en el tractament de l'oralitat, que ha estat sovint molt ignorada pels mètodes clàssics. Aquestes tecnologies, precisament, poden ser de gran utilitat per al tipus de material que es dissenya per a aquest projecte.

El repte assumit per l'equip de Minerva III es resumeix en la proposta següent: desenvolupar nous materials didàctics, que trenquin amb metodologies obsoletes i que facilitin, en poc temps si més no, la comprensió (oral i escrita) del català (amb èmfasi especial en la part oral), utilitzant sistemàticament les TIC i implementant els avanços fets pels enfocaments sobre intercomprensió en llengües romàniques.

Finalment, el projecte comprèn un seguit de mòduls que es poden utilitzar en diferents situacions, aquí a Catalunya, en l'àmbit universitari, com a material d'estudi (autònom o semiautònom), i que es poden difondre a les universitats amb les quals es tenen programes d'intercanvi, de cara a promoure i preparar la mobilitat d'estudiants.

En aquest projecte, que ha estat possible gràcies al suport del Comissionat d'Universitats i Recerca, hi col·laboren, a més de l'ICE, els departaments de Filologia Catalana, de Filologia Espanyola i de Filologia Francesa i Romànica de la UAB, el Servei de Llengües de la nostra universitat i l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona.

El 12 de desembre de 2008 es van presentar a la Facultat de Lletres els materials didàctics de FontdelCat.

Per a més informació podeu consultar l'adreça d'Internet: <http://ice.uab.cat/fontdelcat>.

Estructura i funcions del sistema formatiu

Estudis i recerques finalitzades i en curs

Les polítiques educatives d'atenció a la petita infància que els ajuntaments han d'assumir han afavorit la creació institucional del grup XAMPI (Xarxa d'Assessorament Municipal a la Petita Infància) compost per professorat formador de l'ICE de la UAB, professorat de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB, professorat en llicència d'estudis concedida pel Departament d'Educació i professionals del sector, per a donar resposta a necessitats emergents detectades.

— Elaboració d'un pla global a l'etapa educativa de 0-6 anys: formació permanent del professorat 0-3. Actuacions de coordinació conjuntes 0-6. Coordinació amb professionals d'altres àmbits professionals per a atendre millor les necessitats detectades en infants i famílies. Assessorar l'Àrea d'Educació en la tasca de planificar el mapa d'atenció a la petita infància. Vetllar per la continuïtat en el procés educatiu dels infants de l'etapa d'educació infantil de la localitat. Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat, 2000-2010.

— Acabament de l'estudi sobre l'estat dels serveis d'atenció a la infància al municipi de Cerdanyola del Vallès. Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona. 2005, 2006 i 2007. Inici de les accions previstes en aquest pla per a donar resposta a les necessitats detectades. Ajuntament de Cerdanyola del Vallès, 2008 -2010.

— Pla global de formació a l'etapa educativa de 0-3 anys: atenció educativa integral de l'infant, formació permanent del professorat d'aquesta etapa educativa en forma d'intercanvis i jornades, i formació de les coordinacions pedagògiques dels centres. Ajuntament de Mataró, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009.

— Pla global a l'etapa educativa de 0-6: una xarxa d'atenció a les primeres edats coordinant tots els serveis que les atenen i elaboració d'un pla de formació específic, tant dels serveis ja existents com dels que es van crear i incorporant a la xarxa pública. Ajuntament de Sabadell, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009.

— Projecte de Treball en Xarxa per a l'Educació Infantil de 0-6 anys i participació en els tres plans d'entorn de la ciutat en la formació permanent, coordinació i elaboracions de propostes educatives de l'etapa d'educació infantil. Patronat Municipal d'Educació (PAME) de l'Ajuntament de Terrassa, 2007, 2008 i 2009.

- **Innovació de la formació permanent del professorat**

Equips de formació i d'innovació

L'ICE de la UAB, com cada any, aposta per l'existència d'equips de treball de personal formador amb la finalitat de crear espais d'autoformació, de donar acolliment a propostes i actituds que afavoreixen la innovació educativa i d'aprofundir en tots aquells aspectes que configuren una formació permanent de qualitat.

Els equips són molt diversos tant en nombre de persones que els integren com en finalitats i dedicació, de la mateixa manera que són molt diverses les demandes de formació. Al mateix temps, la Unitat de Formació del Professorat de l'ICE ha d'establir necessàriament prioritats per tal que els objectius globals de tots els grups i els particulars siguin abastables des del punt de vista dels recursos materials i humans de què disposem.

Continuem oferint un marc obert que permet la coexistència de diferents models d'equips de formadors, d'innovació i de formació, plantejats per a la renovació i la millora de les necessitats detectades per l'ICE.

Pel que fa al lligam dels equips amb la Unitat de Formació del Professorat de l'ICE, així com l'elaboració del pla de treball i de com es promou la coherència del treball fet pels diferents equips, es continua amb la mateixa tònica que els cursos anteriors. Durant el curs 2007-2008 el programa ha acollit 71 equips, en els quals participen 550 formadors i formadores.

Equips en funció de les seves finalitats

Els equips de personal formador majoritàriament s'encarreguen de dissenyar, programar i impartir les activitats de formació que els pertocuen. La finalitat d'aquests equips és:

— Mitjançant un procés d'autoformació, elaborar un discurs comú per a possibles actuacions externes, establint criteris de reflexió i d'anàlisi ideològics, epistemològics, didàctics i tecnològics.

— Proposar i dissenyar activitats orientades a promoure processos de canvi i d'innovació que comportin la millora de la pràctica educativa, aplicar-les en el seu context professional i analitzar-ne els resultats.

— Actualitzar-se científicament i didàcticament en els aspectes que considerin necessaris els seus membres.

— Donar resposta a propostes de demandes de formació permanent del professorat a partir de planificar conjuntament actuacions, intercanviar experiències i compartir l'anàlisi de problemàtiques i de possibles solucions.

Educació infantil i primària

Equips de formació de formadors

Estan integrats per professorat d'infantil, primària i secundària, i sovint per professorat universitari que hi participa ja sigui impulsant la reflexió conjunta o, senzillament, com un més de l'equip de treball.

Equips

- Educació infantil 1r cicle, 0-3
- Educació infantil, 0-6
- La llengua a l'escola
- La cultura matemàtica de les persones
- Educació en valors
- Apropar els infants al món de l'art
- La llengua anglesa a l'educació infantil i primària
- Les ciències a l'educació infantil i primària
- Comunicació, educació afectiva i creixement personal
- Pedagogia sistèmica
- Formació d'acompanyament al professorat interí
- Un enfocament global de l'aprenentatge

Grups de tutela de propostes d'innovació (alguns amb la Facultat de Ciències de l'Educació)

Grups formats per professorat interessat a dur a terme propostes didàctiques innovadores referents a una àrea o a diferents temàtiques d'intervenció docent. Estan assessorats per professorat universitari i, de l'intercanvi entre teoria i pràctica, es va refent el marc teòric de referència.

Equips

- L'educació musical a l'educació infantil i primària
- La diversitat lingüística en l'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua
- Tutela als centres de nova creació
- Nous enfocaments didàctics en l'aprenentatge de l'anglès
- La música a l'escola bressol

Grups de recerca i formació

Grups formats per professorat universitari i no universitari amb la finalitat més específica de fer una recerca educativa sobre la temàtica motiu d'estudi.

Equips

- Escola i comunitat
- Aprenentatge entre iguals
- L'avaluació de la formació
- L'aprenentatge col·laboratiu de la llengua estrangera en xarxa

Coordinació, seguiment i intercanvi de grups de treball de zona

Amb la finalitat de coordinar i oferir recursos i possibilitat d'intercanvi entre els diferents grups de treball de les zones que aprofundeixen en una mateixa temàtica, la institució ofereix una persona experta en el tema per a facilitar la coordinació de tots els grups i és la referència institucional per a donar suport a les iniciatives i per a afavorir situacions d'intercanvi.

Grups d'autoformació i d'elaboració de materials

Grups de mestres en actiu que manifesten interès i motivació per compartir, aprofundir, reflexionar i dissenyar pràctiques educatives sobre una temàtica determinada, amb la finalitat d'incorporar millores en la seva actuació docent. Fruit de l'intercanvi s'elaboren materials i propostes experimentades.

- Llegim en parella
- Elaboració d'estratègies interactives (en llengua anglesa)
- L'educació de la mirada a l'escola bressol
- Educació en comunicació. Edumèdia
- Neuropedagogia i aplicacions educatives
- Treball interdisciplinari: la cançó improvisada a primària
- El ioga a l'educació

Grups de personal formador en pràctica reflexiva

Grups de mestres que han iniciat la formació en pràctica reflexiva en el Departament d'Educació per a impartir formació a centres.

- L'ensenyament i aprenentatge de la llengua a l'educació infantil
- Llengua anglesa a l'educació infantil i primària

Educació secundària

Els equips de personal formador de secundària de l'ICE majoritàriament s'encarreguen de gestionar, programar i impartir les activitats de formació que els pertocuen.

Equips d'àrees i matèries

- Astronomia, astrofísica i cosmologia
- Ciències experimentals
- Ciències socials. Història oral a l'aula
- Economia i EOE del batxillerat
- Educació física a primària i secundària
- Educació visual i plàstica
- Els valors a l'educació física
- Física i química
- Llengües
- Llengües estrangeres
- Matemàtiques
- Música
- Tecnologia
- Educació ambiental

Ús didàctic de les TIC+C

- Utilització didàctica de recursos informàtics
- Ús didàctic de la xarxa telemàtica Internet
- Ciències experimentals i TIC+C
- Ciències socials i TIC+C

Organització i gestió de centre

- Organització i gestió de centres de secundària
- Batxillerat: gestió, organització, programació i avaluació
- Assessoraments d'aspectes globals de centres
- Relació entre els centres docents i l'entorn
- Xarxa de centres per a la millora de les oportunitats educatives

Convivència i gestió docent

- Tutoria
- Equips docents i competències bàsiques
- Gestió d'aula i avaluació
- Atenció a la diversitat. Coresponsabilització social
- Estratègies d'atenció a la diversitat multicultural
- Convivència i gestió de conflictes
- Competència social i educació emocional a secundària

- Benestar docent. Cuidem-nos
- Educació per a la ciutadania
- Coeducació
- Relaxació i concentració a l'aula
- La perspectiva educativa del tai-txi
- Impuls als processos de canvi en centres de secundària

Cicles formatius de formació professional

En conveni amb la DG de Formació Professional.

- FOL
- Metodologies i avaluació en els cicles formatius
- Informàtica
- Química
- Ús didàctic de la informàtica en els CF d'Administració i Comerç
- Gestió de la prevenció i salut docent
- La tutoria a l'FP

Formació del personal formador del professorat interí

- Formació del personal formador del professorat interí de secundària
- La tutoria al professorat interí de secundària

Trobades generals dels equips de personal formador

Aquestes sessions de treball tenen per finalitat compartir temàtiques transversals com a punts de reflexió i millora en l'activitat formativa, perquè tots els grups puguin incorporar aquells aspectes més transversals.

Enguany es prioritzarà el coneixement i la cooperació entre equips de temàtiques transversals i amb aquesta finalitat s'organitzaran trobades d'intercanvi entre els grups.

També s'organitzarà una jornada de formació de caràcter general amb la finalitat d'analitzar i aprofundir aspectes comuns de la formació permanent.

Sessions de formació per a determinats equips de personal formador (cursos, seminaris, assessoraments, etc.)

- Dins del funcionament habitual dels equips es preveu que puguin convidar persones per a introduir punts de vista que l'equip considera d'interès o per a ajudar a contrastar i validar propostes que es generen.
- En alguns casos el grup demana algun curs de formació específic per als seus membres. Per exemple, el curs d'actualització matemàtica per al personal formador de l'àrea de matemàtica.

Sessions d'introducció o aprofundiment en una temàtica transversal

L'octubre de 2005 l'ICE de la UAB va adoptar la plataforma Moodle com a suport per a les seves activitats, atesos els avantatges que suposava respecte d'altres alternatives. D'antuvi es va organitzar un espai Moodle per a la coordinació dels equips de personal formador i per a la formació interna, <http://equipsice.uab.cat>. Paral·lelament es va crear una aula virtual, <http://aulaice.uab.cat>, per als cursos i els seminaris, la qual va esdevenir particularment útil en el Pla de formació del personal interí novell impulsat pel Departament d'Educació. Durant els tres cursos següents se n'ha anat estenent l'ús a les activitats de formació del professorat, especialment a l'educació secundària i als cicles formatius.

L'aula Moodle, que el primer curs es va fer servir en una trentena d'activitats, ha passat a ser utilitzada en més de 250 activitats en tres anys i supera actualment les 2650 persones usuàries. L'espai del personal formador, que permet la comunicació, la coordinació, la cooperació i la formació interna en el si dels equips de l'ICE, ha assolit les 409 persones usuàries de 53 grups. Aquest darrer curs hem creat dos espais Moodle nous com a suport de la feina de l'ICE: un per a projectes i experiències d'innovació i un per a recerca (<http://projectesice.uab.cat>

Participació a jornades, simpòsiums, fòrums i congressos

Dins de les activitats de cada equip es promou l'assistència dels membres a jornades, simpòsiums i congressos, i la presentació de ponències o comunicacions sobre la tasca duta a terme.

Per a més informació: <http://www.uab.cat/ice>. En l'apartat Equips de formació i innovació, podeu accedir a la fitxa o pàgina web de cadascun dels equips.

- **Projectes singulars**

Projecte Espurn@

El projecte Espurn@ és fruit de la col·laboració entre el Departament d'Educació, iEARN-Pangea i l'ICE de la UAB i té una durada prevista de tres anys. La coordinació i la gestió del projecte és a càrrec de l'ICE de la UAB.

Un any enrere l'ICE va assumir la coordinació del projecte Espurn@ (<http://www.espurna.cat>). Durant el curs passat, a més d'endegar la infraestructura tècnica i els quatre portals Moodle del projecte, es van constituir els equips de col·laboradors, de dinamització i de suport, i les diverses comissions de treball i de gestió, es van fer nombroses presentacions per a difondre el projecte i es va dur a terme la formació interna del grup inicial.

Els objectius principals del segon any són consolidar els portals, millorar-ne la qualitat, augmentar els recursos del projecte, fer-ne difusió i formació i, a més a més, estendre'l com un referent per a atendre la diversitat de l'alumnat. El mes d'octubre es va crear, conjuntament amb el Servei d'Immersion i Ús de la Llengua, un grup de treball de coordinadors i assessors LIC. Al novembre s'ha endegat un curs semipresencial de formació de personal formador format per components de l'equip de l'àmbit TIC+C de l'ICE, col·laboradors i col·laboradores del projecte Espurn@ i d'iEARN-Pangea i membres del grup de treball Espurn@-LIC.

Espurn@, en aquest moments, té operatius quatre portals:

Kampus, dedicat a aules obertes d'educació secundària.

Kitxalla, per a aules d'acollida de primària.

Kalidoscopi, adreçat a aules d'acollida de secundària.

Klaustre, l'espai sobre atenció a la diversitat dedicat a tot el professorat, en especial al d'aules obertes i d'acollida.

El projecte, al llarg de l'any 2008, ha passat per diverses fases. De les activitats dutes a terme en cadascuna d'aquestes fases en destacaríem les següents.

Fase d'implementació tècnica i constitució de l'equip de treball

- Acord de col·laboració entre l'ICE de la UAB i la Fundació Aplicació de Callús, per a l'ús dels locals i les instal·lacions de la institució i del servei de manteniment tècnic del servidor.
- Migració de les bases de dades i continguts des del servidor Phobos a un servidor provisional i, posteriorment, al servidor Espurn@ definitiu.
- Creació d'una intranet (Moodle) per tal de facilitar l'organització interna i el treball cooperatiu (amb calendari, espai per a deixar els continguts setmanals, tires cronològiques, videotutorials, etc.).
- Constitució de l'equip de treball de suport i dinamització i del servei d'atenció a la persona usuària i suport telefònic (servei d'assistència tècnica, a través de telèfon, correu electrònic i Skype).
- Formació del personal de suport administratiu i dinamitzador.

A partir del mes de setembre s'han dut a terme diverses millores tècniques que podem resumir en:

- Funcionament generalitzat de tots els portals.
- Desenvolupament d'una guia d'utilització dels materials àgil i funcional.
- Remodelació del disseny gràfic.
- Preparació per a la implementació d'una nova versió del Moodle.
- Creació de la comunitat Ning Espurn@ per a la participació i la col·laboració del professorat.
- Utilització de les plataformes virtuals d'aprenentatge en 3D.
- Disseny i experimentació d'una nova maqueta més fàcil d'utilitzar, més amable i amb un accés més directe a la informació.

Fase de difusió, extensió, experimentació i consolidació

Funcionament dels portals i desenvolupament qualitatiu

Els portals s'han ofert com a recurs generalitzat per a les aules obertes (Kampus), amb caràcter experimental per a les aules d'acollida de secundària (Kalidoscopi) i com a espai d'intercanvi d'experiències, recursos i possibilitat d'establir comunitat adreçat a tot el professorat (Klaustre). S'ha dut a terme la creació d'una intranet (dins el Moodle) per tal de facilitar la feina dels col·laboradors i col·laboradores (agenda compartida, tires cronològiques, espais setmanals per a compartir els continguts, etc.).

Darrerament el desenvolupament qualitatiu del projecte s'ha enfortit amb la consolidació dels portals Klaustre i Kampus, la renovació dels portals Kitxalla i Kalidoscopi, les noves propostes d'activitats, l'elaboració de material per al professorat (Klaustre), la selecció del material de l'espai LIC en col·laboració amb el grup de treball i la incorporació del material LIC als espais d'aules d'acollida de primària i secundària Kitxalla i Kalidoscopi, i la creació d'un servei de correcció lingüística que supervisarà tots els materials nous abans que siguin publicats i revisarà progressivament la base de dades.

Presentacions i difusió

La presentació i la difusió del projecte Espurn@ s'ha emmarcat, prioritàriament, entorn de dos àmbits: els coordinadors territorials LIC i els assessors LIC, i el personal formador i l'equip de personal formador del professorat interí de secundària de l'ICE de la UAB. També s'ha difós a través de les Jornades de Diversitat i de Multiculturalitat, a l'escola d'estiu virtual d'iEARN-Pangea, al web XTEC del Departament d'Educació, als Serveis Educatius i Serveis Territorials i al Congreso Nacional Internet en el Aula.

Darrerament, s'ha completat la informació amb la redacció d'un díptic i d'una presentació en PowerPoint, amb una breu descripció del projecte Espurn@ i de la seva estructura, i amb les adreces i els telèfons de contacte i de consulta.

Formació i formació del personal formador

— Autoformació. Dins l'entorn Espurn@ s'ha potenciat l'elaboració de tutorials i de videotutorials, la qual cosa ha facilitat que moltes persones hagin pogut aprendre pel seu compte aspectes de funcionament bàsic dels portals i l'ús de determinades eines. S'hi poden trobar videotutorials per a aprendre com donar-se d'alta i entrar als portals i un videotutorial sobre com treure profit pedagògic de l'activitat "El personatge de la setmana".

— Formació del professorat d'aules d'acollida assistent a un curs sobre llengua i TIC organitzat pel Centre de Recursos del Bages en continguts i metodologies pròpies del projecte Espurn@ i, concretament, del *Kalidoscopi*.

— La formació del personal formador s'ha basat en la producció de materials de formació i d'autoformació, la participació en la formació que es fa per a aules obertes i aules d'acollida des del Departament d'Educació, i l'assessorament a mestres i professorat que fan servir els materials del projecte Espurn@ a les seves aules. Al novembre s'ha organitzat un curs semipresencial de formació de personal formador que està previst que s'acabi el març de 2009.

Creació i consolidació de les comissions i dels grups de treball

Pel que fa a l'organització i la gestió del projecte podem distingir dos nivells, un de coordinació entre els diversos gestors del projecte, les comissions de seguiment, executiva i de coordinació, i un altre de coordinació institucional amb el Departament d'Educació a través de la Subdirecció General de Formació i Desenvolupament del Personal Docent i de la Subdirecció General de Llengües i Entorn.

S'han creat els grups de treball següents:

- Grup de treball de col·laboradors per a l'elaboració de materials Espurn@ (*Kampus* i *Klaustre*).
- Grup de treball de personal formador per a la formació d'aules obertes.
- Grup de treball de col·laboradors per a l'elaboració de materials.
- Equip de formació de formadors: grup de treball Espurn@-LIC, amb assessors LIC de tots els serveis territorials i amb la cooperació del Servei d'Immersion i Ús de la Llengua de la Subdirecció General de Llengua i Entorn del Departament d'Educació.

Dades de participació fins a desembre de 2008

Klaustre: 1249 docents.

Kalidoscopi: 567 docents i alumnes.

Kampus: 1455 docents i alumnes.

Kitxalla: 240 docents i alumnes.

La semiimmersió. Grup de Recerca en Ensenyament i Interacció Plurilingües (GREIP)

Des del curs 2006-2007, l'ICE de la UAB i el GREIP/CLIL-SI (Grup de Recerca en Ensenyament i Interacció Plurilingües / Content and Language Integrated Learning - Semiimmersió) col·laboren en un projecte comú: la semiimmersió a Catalunya o ensenyament d'àrees curriculars en llengua estrangera a primària i a secundària. El curs 2006-2007, va tenir lloc la I Trobada sobre Semiimmersió a Catalunya.

Atès l'èxit de la trobada i l'interès que va generar, el curs 2007-2008 es va donar continuïtat al projecte amb dues accions: d'una banda, l'organització de la II Trobada sobre Semiimmersió a Catalunya "Ensenyament d'àrees curriculars en llengua estrangera" i, d'una altra, el I Seminari d'Iniciació a la Semiimmersió (SI) en Aules Inclusives.

El GREIP, reconegut per l'AGAUR l'any 2005 com a grup de recerca consolidat, pertany al Departament de Didàctica de la Llengua, la Literatura i les Ciències Socials de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB. Les publicacions del grup es poden consultar en l'apartat destinat als projectes de recerca del seu web (<http://greip.uab.cat/>).

Escoles novelles (o de nova creació)

Per quart curs consecutiu, l'ICE ofereix seminaris de treball per a escoles de nova creació. Dos d'aquests seminaris estan destinats a escoles que s'han creat aquest curs, mentre que els altres dos són de continuïtat per als centres que van iniciar el seminari el curs passat.

Aquest projecte neix amb l'objectiu d'acompanyar algunes de les escoles que acaben d'iniciar el procés —apassionant i complex— de constituir una comunitat educativa. És una proposta de formació que ofereix un espai d'intercanvi, en el qual es poden compartir i debatre alguns dels aspectes més rellevants que comporta la posada en marxa d'un centre educatiu.

Partint d'aquesta intenció es plantegen, bàsicament, tres eixos de treball: a) els processos d'acolliment (dels infants, de les famílies, dels mateixos docents); b) el projecte educatiu i els trets més característics de la gestió pedagògica, i c) la dinàmica dels equips de mestres.

Aquesta formació s'ha mantingut al llarg d'aquests anys ja que ha anat augmentant el nombre de demandes dels centres que es troben en aquesta situació. Això ens ha obligat a crear diferents grups segons la situació del centre i el curs d'incorporació.

Curs 2005-2006	9 centres
Curs 2006-2007	8 centres
Curs 2007-2008	11 centres
Curs 2008-2009	30 centres

Tot i que la majoria d'aquests centres pertanyen a l'àmbit territorial del Vallès Occidental, també n'hi ha d'altres territoris (Maresme, Anoia, Vallès Oriental, etc.).

Fruit del treball iniciat en aquest tema, el Servei Territorial de Barcelona Comarques ens encarregà fa tres cursos un seminari de formació adreçat als equips directius dels centres de nova creació. Es dissenyà una proposta formativa concretada en quatre eixos:

- Els processos d'acolliment.
- L'organització del temps.
- El projecte educatiu i els trets més característics de la gestió pedagògica.
- La dinàmica dels equips de mestres.

Seguint amb la proposta endegada ara fa quatre anys, la Unitat de Formació del Professorat d'Infantil i Primària ha elaborat un nou projecte per al Seminari d'Escoles Novelles. En aquesta ocasió es duran a terme quatre sessions de treball en què l'eix fonamental serà la posada en comú, amb les famílies dels centres, dels aspectes més rellevants dels processos d'ensenyament i aprenentatge amb els infants. La peculiaritat del projecte d'enguany és que una d'aquestes quatre sessions es farà conjuntament entre pares, mares i mestres, per tal d'avançar en la mirada de certes propostes innovadores en relació amb aquests processos.

Pràctica reflexiva

El **Projecte d'intervenció en centres des de la metodologia de la pràctica reflexiva** és una iniciativa de l'ICE en coordinació amb el Departament d'Educació i amb la col·laboració dels serveis educatius de cadascuna de les zones on es fan intervencions.

Es basa en el treball de cooperació interinstitucional i el treball compartit entre els SE i l'ICE per a donar resposta a les necessitats que plantegen els centres.

Objectius del projecte

1. Ajudar els centres a reconèixer i afrontar els problemes que els preocupen.
2. Facilitar la presa de consciència de les seves fortaleses.
3. Enfortir la seva capacitat de reflexió compartida.
4. Reflexionar sobre els recursos metodològics més adients per a atendre les necessitats dels centres, en coordinació amb l'Equip Tècnic del Departament d'Educació.

Equip impulsor

L'equip impulsor d'aquest projecte és l'equip de llengua de secundària, format en la metodologia de la pràctica reflexiva (PR). Aquest equip s'inicià en les intervencions en centre de caràcter transversal per a donar resposta a una demanda de formació feta pel SE de Badia, durant el curs 2006-2007. Durant el curs 2007-2008 s'hi ha incorporat personal formador d'altres àrees i s'ha ampliat el nombre de centres on es fa assessorament. La tasca que s'hi desenvolupa s'emmarca en el treball que porta a terme l'Equip Tècnic de Pràctica Reflexiva del Departament d'Educació, amb qui treballa amb estreta sintonia.

Centres on s'han fet intervencions durant el curs 2007-2008

Centres	Modalitat	Temes
IES Badia (Badia)	Continuïtat	Treball per projectes interdisciplinaris
IES Serra de Marina (Premià)	Inici	Revisió del currículum
IES Júlia Minguell (Badalona)	Inici	Estratègies metodològiques
IES Forat del Vent (Cerdanyola)	Inici	Motivació
IES Pere Calders (Cerdanyola)	Inici	Competències comunicatives i TAC
IES Arnau Cadell (Sant Cugat)	Inici	Gestió d'aula / motivació

Resultats obtinguts

Tot i saber que es tracta d'una aposta a llarg termini que difícilment pot donar fruits immediats, es considera que ha tingut èxit si al llarg de la intervenció formativa i immediatament després d'acabar-la:

- L'assessorament té repercussió a l'aula.
- Es crea en el centre una nova versió de la comunitat, vinculada a les possibilitats de millora, en fer palès que un sector del professorat porta a terme *plans d'acció a l'aula* amb aquesta finalitat.
- Es comuniquen i s'intercanvien les experiències fetes al centre.

Memòria

S'ha elaborat una memòria amb el detall de cadascuna de les intervencions i amb propostes de millora compartides per tot l'equip de personal formador.

Plataformes virtuals cooperatives i d'aprenentatge

L'ICE disposa, actualment, de quatre plataformes virtuals cooperatives i d'aprenentatge principals (quatre espais Moodle) i d'altres per a projectes específics. Els quatre espais Moodle citats són utilitzats:

- Com a plataforma per a impartir cursos virtuals i semipresencials i com a suport als cursos presencials (<http://aulaice.uab.cat>).
- Com a espai de coordinació entre components dels diferents equips de personal formador i de coordinació general (<http://equipsice.uab.cat>).
- Com a espai per a la realització de projectes (<http://projectesice.uab.cat>).
- Com a espai per a la recerca i l'experimentació.

L'ICE disposa d'un servidor propi en els serveis informàtics de la UAB i d'un servidor d'experimentació en les dependències de l'ICE.

A més a més d'aquests quatre espais, ja en ús normalitzat, hi ha un servei de suport informàtic per als equips de formació i per a les activitats de formació amb blocs, serveis multimèdia i altres eines cooperatives del web 2.0.

Aula virtual de l'ICE (<http://aulaice.uab.cat>)

Plataforma utilitzada per a activitats de formació amb format virtual a distància, semipresencial o com a suport a activitats presencials. 208 activitats i 3009 persones usuàries (febrer de 2009).

L'espai del personal formador (dels equips ICE) (<http://equipsice.uab.cat>)

Plataforma utilitzada per a la coordinació dels equips de personal formador de l'ICE. 75 espais actius i 452 persones usuàries (febrer de 2009).

L'espai de projectes (<http://projectesice.uab.cat>)

Plataforma flexible i multiús utilitzada per a diferents projectes, programes innovadors i de recerca i amb formats diversos. 65 cursos i projectes i més de 456 persones usuàries (febrer de 2009).

L'espai de recerca i experimentació

Plataforma flexible i multiús utilitzada per a recerca, innovació i experimentació de projectes nous però que no són en fase de generalització. Instal·lada en el servidor ubicat a l'ICE.

Aspectes que cal destacar de les plataformes actuals

La plataforma Moodle utilitzada en els quatre espais en funcionament és una plataforma lliure, gratuïta, de codi obert, modular, autoconfigurable, autogestionable, categoritzada i interactiva que fa possible el treball col·laboratiu i cooperatiu. El Departament d'Educació en fa ús i la promou i molts centres educatius l'han adoptada.

És una eina molt valuosa i molt valorada en els diferents programes de formació, especialment en la formació del professorat interí d'educació secundària, en les activitats per al professorat de formació professional, activitats dels PFZ, d'oferta pròpia de l'ICE i altres programes específics.

També és una eina molt adequada per a compartir, coordinar i cooperar entre el professorat dels diferents equips ICE de personal formador.

És versàtil per a programes de recerca, innovació i experimentació.

La formació en l'ús de l'eina permet la possibilitat que sigui transferida immediatament a l'aula amb l'alumnat del personal formador i del professorat en general que la utilitza.

A més, s'ha desenvolupat i se n'ha estès l'ús en molt poc temps.

Suport telecol·laboratiu infoice.uab.cat

El servei infoice.uab.cat és un servei transversal, internivell i telecol·laboratiu que dona suport intern a l'ICE, als equips de personal formador i en general a tota la comunitat educativa, en relació amb les eines informàtiques d'aprenentatge cooperatiu.

El servei estructura, engloba i millora les plataformes virtuals creades al final de 2005 i, alhora, amplia les seves prestacions i potencialitats.

L'ICE disposa actualment d'un servei i d'un equipament amb prou capacitat, seguretat i flexibilitat, que ens permet seguir sent capdavanters i innovadors en l'àmbit de les TIC+C, en la formació semipresencial i en els projectes telecol·laboratius.

El treball que s'ha desenvolupat i que es desenvolupa és el disseny, la gestió, la coordinació i el manteniment de les plataformes virtuals, el suport per a la dinamització dels diferents espais i per a les persones usuàries, la recerca i l'experimentació de noves eines telecol·laboratives per als equips de formació i per al professorat dels diferents cursos i activitats, i la formació interna i del personal formador, etc.

Relació de serveis de suport

- Implantació de plataformes virtuals d'aprenentatge.
- Espais telecol·laboratius virtuals.
- Altres eines del web 2.0 que poden ser utilitzades en la formació del professorat (Moodle, blocs, Joomla, Sloodle, plataformes 3D, eines de Google, etc.).
- Suport tècnic i organitzatiu.
- Formació interna per al professorat de l'ICE, per als equips de formació i per a les persones usuàries del servei en general.
- Formació del professorat.

Xarxa d'IES innovadors associats a l'ICE de la UAB

El curs 2007-2008, l'ICE va constituir, a títol experimental, una xarxa de centres públics de secundària amb la voluntat d'experimentar projectes de centre globals innovadors i donar-los suport formatiu i institucional.

La xarxa es va constituir inicialment amb quatre IES (alguns de creació nova o recent), associats a l'ICE de la UAB, per a experimentar projectes globals d'atenció a tot l'alumnat, amb implicació institucional, amb aspectes innovadors pel que fa a l'organització i al currículum i amb la utilització de les TIC+C i, en concret, de les plataformes cooperatives i d'aprenentatge (Moodle).

Inicialment hi van participar, amb la col·laboració de l'ICE de la UAB:

- IES Bnou (Badalona),
- IES Creu de Saba (Olesa de Montserrat),
- IES Montgròs (Sant Pere de Ribes),
- CI Jacint Verdaguer (Sant Sadurní d'Anoia, curs 2007-2008),
- Institut de Sils (Sils, curs 2008-2009).

Els requisits per a participar en aquest projecte d'innovació eren, bàsicament, la implicació institucional, una voluntat innovadora i de participar en una xarxa de centres i la utilització de les TIC+C i, en concret, del Moodle, la formació del professorat dels centres i la participació en experimentació i recerca i difusió de les experiències.

El treball desenvolupat, en línies generals, es pot resumir en els aspectes següents:

- Establiment de les bases inicials de la xarxa.
- Creació de la plataforma virtual de coordinació de la xarxa <http://equipsice.uab.cat>.
- Treball virtual per a anar definint els objectius i els projectes conjunts.
- Coneixement mutu dels centres.
- Sessions d'intercanvi d'experiències:
  - Experiències globals d'atenció a tot l'alumnat.
  - Experiències d'organització dels centres.
  - Experiències d'organització de les TIC als centres.
  - Experiències de treball amb Moodle i utilització per a la comunicació i la participació de l'alumnat i de les famílies.
  - Experiències sobre l'acollida de professorat nou, de l'alumnat i de les famílies.
  - Experiències sobre utilització de la plataforma Moodle com a eina de suport per a l'ensenyament i aprenentatge.
  - Experiències de projectes cooperatius amb l'alumnat.
  - Experiències de treball cooperatiu.
  - Experiències de treball per projectes.
  - Experiències sobre projectes d'educació emocional.
  - Experiències sobre projectes d'aplicació de les teories d'intel·ligències múltiples.
- Projecte conjunt de l'alumnat (i el professorat) dels diferents centres. Projecte "D'aquí a 15 anys!" ubicat a <http://projectesice.uab.cat>.
- Construcció col·lectiva de projecte col·laboratiu.
- Presentació pública al Rectorat de la UAB l'11 de juny de 2008, amb la participació del vicerector d'Estudiants, Joan Carbonell. El vídeo de la presentació és a <mms://mickey2.uab.cat/rectorat/ice/ElFen15A.wmv>.

Què es va fer en aquest projecte conjunt?

- Posar en contacte l'alumnat de tres dels quatre centres.
- Fer un projecte conjunt amb aproximadament 100 alumnes dels diferents centres.
- Preparació del projecte conjuntament. Disseny i construcció.
- Creació d'una plataforma conjunta del projecte "D'aquí a 15 anys!" ubicada a <http://projectesice.uab.cat/course/view.php?id=12>.
- Elecció (per votació de l'alumnat) dels temes concrets de treball del projecte conjunt.
- Desenvolupament del projecte conjunt.
- Acte final presencial a la sala d'actes del Rectorat de la UAB.

Valoració dels aspectes singulars

Els aspectes més valorats d'aquest projecte singular són que:

- És una altra manera de fer formació, una alternativa a la formació més estandarditzada. Es basa en l'autoformació d'un grup estable de centres amb voluntat innovadora, que treballen en xarxa, cooperant i utilitzant les TIC+C.
- Estimula la innovació, l'experimentació i la transferència.
- És alhora un equip ICE i una activitat formativa que implica més de trenta professors i professores i centenars d'alumnes de manera indirecta.
- Ha implicat més de cent alumnes de tres centres diferents de manera directa.
- Aprofundeix en el treball en xarxa, en projectes cooperatius i utilitza eines col·laboratives i tecnològiques recents.
- Té la voluntat d'experimentar, de formar el professorat i de difondre les experiències mitjançant la formació.
- Intenta conjugar la innovació, l'experimentació i la formació.
- Implica el compromís de fer formació de les innovacions i del treball de recerca cooperatiu conjunt.

Actualment s'està aprofundint en els temes ja treballats el curs passat i, especialment, en els referits a la millora de l'organització del centre i a la intervenció educativa a l'aula amb aspectes innovadors.

- **Formació del professorat interí**

El Decret 172/2005, de 23 d'agost, que regula la borsa d'interins preveu que a partir del curs 2005-2006 els professors i professores interins que tinguin per primera vegada contracte d'un curs escolar de durada en un mateix centre públic "seguiran un curs d'iniciació a la tasca docent en centres públics."

Aquesta formació pretén ajudar mestres, professors i professores interins a fer millor la seva feina com a ensenyants: planificar i programar les classes i l'avaluació, gestionar amb eficàcia el grup classe i atendre la diversitat de l'alumnat, donar a conèixer recursos i materials TIC, ajudar a portar a terme les tasques de tutoria, fer veure la importància del treball en equip i donar recursos emocionals per a afrontar la dinàmica de la vida professional docent.

Els instituts de ciències de l'educació de les universitats catalanes, seguint les directrius de la Direcció General d'Innovació, han endegat enguany la tercera edició del programa Comencem Bé de formació del professorat interí. Es tracta d'un curs de 45 hores de durada, 30 de presencials i 15 a distància, en què s'aborden un conjunt de temes transversals com ara la planificació i la programació, l'avaluació, la tutoria, la gestió de l'aula, l'atenció a la diversitat o els recursos TIC. En molts dels grups, especialment a secundària, la part no presencial es duu a terme per via telemàtica mitjançant l'aula virtual de l'ICE.

La formació es planteja com un acompanyament d'aquests nous professionals, que els ajudi a millorar les seves competències docents. Tres anys d'experiència ens han refermat en la idea inicial d'atorgar la màxima importància a l'anàlisi i la reflexió compartida sobre la pràctica a classe. Parafraçant una de les idees de la xerrada de Juli Palou i de Jaume Cella amb què es va inaugurar la formació dels interins d'educació infantil i primària, podem dir que procurem "ajudar a instal·lar-se en un món nou les persones que hi arriben".

Comprovar que els problemes i els neguits a què ens enfrontem no són gaire diferents dels de la resta de companys que es troben en la mateixa situació, sovint és un estímul per a abordar les qüestions didàctiques i metodològiques. Si l'administració i les institucions de formació saben aprofitar aquesta oportunitat —i, si cal, aprofundir-hi—, disposarem d'una eina potent per a millorar la qualitat del sistema.

La UAB ha acollit enguany en aquest programa un total de 706 professors i professores interins (506 d'educació infantil i primària i 200 de secundària), procedents de les comarques del Bages, el Barcelonès, el Berguedà, el Vallès Occidental i el Maresme, distribuïts en 66 grups. La formació ha intentat adaptar-se al màxim a la realitat i les necessitats dels docents i donar respostes aplicables al seu treball diari, la qual cosa no sempre ha estat fàcil perquè hi conflueixen mestres de totes les especialitats, professorat d'ESO, de batxillerat, de cicles formatius, d'EOI i d'adults.

Paral·lelament, s'ha portat a terme el Programa de Formació per a Tutors i Tutores d'Interins, al qual s'han acollit voluntàriament 134 professors i professores. Les sessions s'han centrat en tres aspectes: a) la importància de l'acolliment del professorat nouvingut al centre, b) l'avaluació com a element regulador del procés d'ensenyament i aprenentatge i c) l'intercanvi d'experiències entre els mateixos tutors i tutores a propòsit de la seva tasca.

Per a atendre ambdós col·lectius l'ICE ha comptat amb un equip de 83 formadors (53 d'infantil i primària i 30 de secundària), la tasca dels quals ha estat essencial tant en el disseny com en la realització d'aquesta formació.

- **Premis**

Leandre Colomer, sobre la història de Catalunya a l'ensenyament

L'ICE de la UAB i la Fundació Leandre Colomer convoquen els premis Leandre Colomer per a experiències d'ensenyament i aprenentatge d'història de Catalunya desenvolupades en centres educatius. Els premis foren creats en homenatge de l'historiador de qui porten el nom i com a continuació de la seva tasca, i tenen per objectiu donar suport a projectes que impliquin el professorat i l'alumnat i, si és possible, el centre.

Dotzena edició dels premis Leandre Colomer

El dia 16 de desembre de 2008 va tenir lloc a la sala d'actes de la Casa de Convalescència (c/ Sant Antoni Maria Claret, 171, Barcelona) l'acte de lliurament dels premis Leandre Colomer, que atorguen anualment la Fundació Leandre Colomer i l'ICE de la UAB. En la convocatòria del curs 2007-2008 han estat guardonats amb el primer premi i el segon premi els treballs següents:

Primer premi

La nostra història. Primera part. Des de la prehistòria fins a la romanització, presentat per Maria López i Vizuete, del CEIP Lliurona, d'Albanyà (Girona).

Segon premi

Mercè Rodoreda, dos contes i una vida, presentat per Alba Sabaté i Villagrassa, de l'IES Salvador Dalí del Prat de Llobregat.

Accèssits

IES Antoni Cumella i Casal del Mestre de Granollers.

IES Bosc de Monjuïc de Barcelona.

CEIP Antoni Brusi de Barcelona.

Menció honorífica

CEIP Pàmies – ZER Font de l'Aiguadi, de Ginestar (Tarragona).

Memorial Estrella Casas i Costa, sobre la qualitat docent en ciències socials

Amb la col·laboració de la Fundació Estrella Casas i Costa i Manuel Parés i Maicas.

Aquesta fundació fou creada per Manuel Parés i Maicas en morir la seva primera esposa, Estrella Casas i Costa, que fou una professora d'història de segon ensenyament. La seva activitat principal és l'atorgament, en col·laboració amb el nostre ICE, del premi que porta el seu nom. D'altra banda, la Fundació té dipositades a la seu del Col·legi de Llicenciats de Barcelona vint caixes que contenen el material pedagògic elaborat per aquesta professora en el camp de la història i de l'art, principalment.

Des de l'any 2000 s'han dut a terme quatre convocatòries del premi.

L'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona i la Fundació Estrella Casas i Costa-Manuel Parés i Maicas anunciaran properament la cinquena convocatòria del premi a la qualitat docent en ciències socials Memorial Estrella Casas i Costa. El guardó té com a finalitat premiar la trajectòria professional d'un docent, més que no pas un projecte concret. **Trobareu més informació al web de l'ICE:** <http://www.uab.cat/ice>.

Participacions i col·laboracions

Participació de representants de l'ICE (formació de professorat de secundària) com a membres de jurats de diverses convocatòries anuals de premis de treballs de recerca del batxillerat: Sabadell, l'Hospitalet de Llobregat, Horta, Gràcia, Terrassa, Bages i Badia, a més a més de la col·laboració en el Programa Argó.

- **Fòrum Plèiades**

Fòrum Plèiades: família-escola en l'educació infantil i primària

Els dies 15, 16 i 17 de maig de 2008 va tenir lloc a l'edifici del Rectorat el III Fòrum Plèiades, coorganitzat per l'ICE i la Facultat de Ciències de l'Educació en el marc d'una iniciativa de l'Autònoma que té com a objectius: a) afavorir el coneixement entre els ensenyants d'educació infantil, primària i secundària dels contextos familiars, socials i educatius dels col·lectius d'immigrants i dels països d'on procedeixen; b) difondre bones pràctiques de les escoles i les institucions catalanes per a una incorporació reeixida de l'alumnat d'origen estranger, i c) formular propostes de millora.

Les 167 persones inscrites van tenir l'oportunitat d'assistir a tres conferències, tres tallers, dues taules rodones i dues presentacions de personal investigador, que van oferir un ventall molt ample de visions de la qüestió, en el qual es combinaven els enfocaments teòrics i els resultats de la recerca amb les experiències i les vivències de mestres i famílies. També van poder visitar l'exposició de pòsters.

Prèviament, el dia 15 de maig, va tenir lloc un seminari de professorat i experts per a intercanviar opinions i experiències sobre els nous contextos familiars a Catalunya amb una assistència de 60 persones.

- **Congressos i jornades**

En el seu programa d'actuació, l'ICE ha organitzat o ha col·laborat en les activitats següents:

- VI Trobades Pedagògiques “D'un somni a una escola”. CEIP El Martinet, Ripollet. Febrer de 2008. Assistents: 157.
- I Jornada de l'Àrea de Formació i Orientació Laboral (FOL). Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau. Febrer de 2008. Assistents: 133.
- Un Dia a l'Autònoma, “L'Any de la Computació”. Quatre convocatòries. UAB. Març de 2008. Assistents: 75.
- II Trobada Informativa “Llicències d'estudi retribuïdes per al professorat del Departament d'Educació”. Sala de juntes de l'edifici del Rectorat de la UAB. Març de 2008. Assistents: 75.
- I Jornada sobre l'Educació Musical a l'ESO. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau. Abril de 2008. Assistents: 45.
- III Trobada de Millora de la Convivència. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau. Maig de 2008, Assistents: 35.
- III Jornada APB-PBL “L'aprenentatge basat en problemes a l'educació secundària”. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau. Maig de 2008. Assistents: 73.
- Jornada “Teatre i convivència...”. Rubí. Maig de 2008. Assistents: 59.
- I Trobada “El treball cooperatiu a l'aula d'educació física”. Sabadell. Juny de 2008. Assistents: 66
- IX Jornades d'Innovació a l'Etapa d'Educació Infantil “Vincles per educar”. Octubre de 2008. Amb la participació de 450 professionals.
- XI Trobada d'Atenció Integradora a la Diversitat de l'Alumnat a l'ESO “Experiències de treball per competències”. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau. Novembre de 2008. Assistents: 160.

Participació i col·laboració

- V Jornades Internacionals de Recerca en Didàctica de les Ciències Socials. Febrer de 2008. Assistents: 60.
- IX Jornades d'Escoles 0-12 “Des de l'escola construïm una nova cultura educativa”. La Secció d'Infantil i Primària de l'ICE hi va aportar la coordinació de les meses sobre “Conversar: una xarxa de comunicació a l'escola” i “Escoles de nova creació”, temes que enllacen molt directament amb la nostra concepció dels processos

- d'aprenentatge com a processos de comunicació. Facultat de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona. Febrer de 2008. Assistents: 500.
- VI Jornades d'Actualització Científica del Vallès, Biociència i Geologia i Humanitats i Ciències Socials. UAB i CRP del Vallès Occidental. Campus UAB. Febrer de 2008. Assistents: 75.
  - II Jornades sobre WebQuest, organitzades amb la col·laboració de la Comunitat Catalana de WebQuest i amb el suport del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Casa de Convalescència de l'Hospital de Sant Pau. Març de 2008. Assistents: 250.
  - XIII Jornades d'Escola Rural en la Formació Inicial dels Mestres a Catalunya "Les zones escolars rurals". Facultat de Ciències de l'Educació. Berga, 10 i 11 d'abril de 2008. Grup Interuniversitari d'Escola Rural (GIER) integrat en l'Institut Joan Lluís Vives. Assistents: 60.
  - II Trobada sobre Semiimmersió a Catalunya. Adreçada al professorat de totes les àrees del currículum i a equips directius interessats a posar en funcionament programes d'ensenyament en llengua estrangera. Coorganitzat amb el GREIP/CLIL-SI (Grup de Recerca en Ensenyament i Interacció Plurilingües / Content and Language Integrated Learning - Semiimmersió). Facultat de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona. Maig de 2008. Assistents: 108.
  - III Trobada d'Intercanvi d'Experiències de la família de fabricació mecànica. ICE de la Universitat de Girona, IES La Garrotxa i Lacetània. Manresa. Maig de 2008. Assistents: 71.
  - Foro Iberoamericano sobre Estrategias de Comunicación (FISEC). Participació en el grup Complejidad, Cultura y Estrategia. Château d'Orion, França. Maig de 2008. Assistents: 12.
  - V Mostra "Les famílies a l'escola: una peça clau". Ajuntament de Sabadell, centres d'educació infantil i familiar i escoles bressol municipals. Fira de Sabadell. 10 i 11 de juny de 2008. Assistents: 105.
  - Pedagogía Sistémica. Jornadas de Verano de Pedagogía Sistémica CUDEC, a Lleó. Juliol de 2008. Assistents: 224.
  - II Congrés de l'Associació internacional EDiLic per a conèixer i debatre les diferents propostes curriculars de l'ensenyament de les llengües. Facultat de Ciències de l'Educació. L'ICE forma part del comitè organitzador. Juliol de 2008. Assistents: 24.
  - Jornades d'Actualització Científica i Didàctica "El franquisme. Estat de la qüestió i experiències didàctiques". Juliol de 2008. Assistents: 84.
  - 5º Encuentro de Usuarios de Moodle. Barcelona. Octubre de 2008. Presentació de ponència.

- I Jornada sobre Noves Mirades en Salut Mental i Aprenentatge “Les aportacions de la teoria de l’aferrament a la comprensió de les dificultats d’aprenentatge i de comportament”. Fundació PRESME. Novembre de 2008. Assistents: 140.
- X Congrés Interuniversitari d’Organització d’Institucions Educatives (CIOIE). Organitzat per la Universitat de Barcelona i la Universitat Autònoma de Barcelona. Casa de Convalescència de l’Hospital de Sant Pau. Desembre de 2008. Assistents: 400.
- Cicle de conferències sota el títol de “Noves eines per repensar l’educació”, Cosmocaixa i l’ICE de la UAB hem organitzat conjuntament un cicle de converses, “Converses pedagògiques de ciència: l’aprenentatge dels alumnes depèn en bona mesura de l’existència d’espais de comunicació que el facilitin”. Curs 2007-2008.
- Participació de representants de l’ICE en l’organització i la gestió de jornades científiques i tecnològiques a l’Hospitalet de Llobregat i a Mataró (Mercatec).

En preparació

- VII Jornades d’Actualització Científica del Vallès de les àrees de biociència i geologia i d’humanitats i ciències socials. Febrer de 2009.
- VI Jornades Internacionals de Recerca en Didàctica de les Ciències Socials. Febrer de 2009.
- I Jornades d’Educació en Valors. Febrer de 2009.
- III Jornades de Formació per a Educadors de Museus i Centres de Ciència. Museu Agbar de les Aigües. Març de 2009.
- Jornada d’Educació en Comunicació “El compromís d’educar en una societat audiovisual”. Març de 2009.
- “Noves referències per a repensar l’educació. La complexitat en els processos de transmissió de coneixement”. Març i abril de 2009. Cosmocaixa.
- IV Jornades Estatals de Matemàtiques. Maig de 2009. Cosmocaixa i Escola Blanquerna.
- Col·loqui Europeu Verbotonal. Departament de Filologia Francesa i Romànica de la UAB. Maig de 2009.
- “La ecología del desarrollo humano: salidas de la crisis”. Conferència de Mauricio i Rebeca Wild. Maig de 2009.
- Cicle de cinc conferències. “Les competències, una oportunitat per millorar la qualitat de l’educació”. Maig i juny de 2009.

- VIII Congreso Internacional sobre Investigación en Didáctica de las Ciencias “Enseñanza de las Ciencias en un mundo en transformación”. Revista *Enseñanza de las Ciencias*. Setembre de 2009.
- XXVes Journées Pédagogiques sur l’Enseignement du Français en Espagne. Barcelona. Setembre de 2009.
- X Jornades d’Escoles 0-12. Octubre de 2009.
- III Trobada sobre Semiimmersió a Catalunya - I Taula Rodona Internacional sobre Programes AICLE (TRI).
- Trobades per a participar a l’Any Internacional de l’Astronomia. 2009.
- XVIII Congrés Estatal d’Astronomia “El paper de l’astronomia en l’educació primària i secundària”. 2009.

4. ÀMBIT DE SERVEIS, ORGANITZACIÓ I GESTIÓ

- Edició de llibres i revistes
- Servei de Mitjans Audiovisuals i Multimèdia
- Relacions institucionals
- Personal

- **Edició de llibres i revistes**

L'ICE ha publicat durant l'any 2008:

- Els números 1, 2 i 3 del volum 26 de la revista *Enseñanza de las Ciencias*, editats en paper, en CD i en el web de la revista. Aquesta revista es publica conjuntament amb la Universitat de València des de l'any 1982 i té 1398 subscriptors.
- El número 7 de la revista *Enseñanza de las Ciencias Sociales*, que s'edita conjuntament amb l'ICE de la Universitat de Barcelona i amb la col·laboració de l'"La Asociación Universitaria del Profesorado de Didáctica de las Ciencias Sociales".

De la col·lecció Els Llibres de l'ICE de la UAB

- *Parlar i escriure per aprendre*, núm. 7 (reimpressió), de J. Jorba, I. Gómez i À. Prat (ed.).
- *Quadern. Normativa bàsica de la llengua catalana*, núm. 6 (reimpressió), de J. A. Castellanos.
- *Llegir per aprendre. Una proposta per treballar les lectures a l'ESO*. Coordinació: Jeroni Moya Obes.
- *Llegim en parella. Tutoria entre iguals, a l'aula i a casa, per a la millora de la comprensió lectora*. Grup de Recerca Aprenentatge entre Iguals de l'ICE-UAB. Coordinació: David Duran.
- *Diversité linguistique et interculturelle*. XXIV Jornades de Francès. DVD.
- *Vincles per educar*. IX Jornades d'Educació Infantil (en preparació).

Actuacions que cal destacar sobre difusió, distribució, venda i edició de noves publicacions

- Les publicacions de l'ICE han estat ressenyades en les principals revistes adreçades a ensenyants: *Perspectiva Escolar*, *Cuadernos de Pedagogía*, *Guix*, *Aula*, etc.
- Les publicacions de l'ICE també han estat presents en diferents àmbits culturals: Setmana del Llibre en Català, escoles d'estiu de Rosa Sensat i del Col·legi de Llicenciats, trobades i seminaris, etc.
- Presentació, a càrrec dels coordinadors, del llibre *¿Es posible viajar con las matemáticas?*
- Coordinació de les tasques editorials de difusió de les revistes *Enseñanza de las Ciencias Sociales* i *Enseñanza de las Ciencias*.

- **Servei de Mitjans Audiovisuais i Multimèdia**

Presentació

El Servei d'Audiovisuais i Multimèdia de l'ICE de la UAB no només dóna suport a l'institut en què està ubicat, sinó també a moltes altres seccions de la Universitat. Al mateix temps du a terme projectes innovadors, per encàrrec d'institucions externes a la UAB canalitzades a través del Centre Mèdia de la UAB.

La memòria de l'any 2008 recull feines molt diverses: des de tasques adreçades al professorat, fins a grans projectes que es desenvolupen durant anys i que impliquen el concurs de moltes persones i un notable nivell de complexitat, com ara el projecte Minerva, Creat, etc., a més a més de la cobertura que d'una manera sistemàtica s'ha donat a l'Àrea de Comunicació o a Cultura en Viu.

La memòria esta dividida en quatre apartats que corresponen amb les principals línies que el Servei té obertes:

- Produccions per a departaments i facultats de la Universitat.
- Cobertura de les necessitats de comunicació institucional (per a l'Àrea de Comunicació, el Gabinet del Rectorat, els vicerektorats d'Estudiants i Cultura, etc.).
- Tasques adreçades a l'ICE, tant pel que fa a formació permanent del professorat com pel que fa a projectes específics (Argó, Ítaca, etc.).
- Desenvolupament de grans projectes (normalment de finançament extern i de llarga durada).

Tanmateix, i paral·lelament a les produccions i als serveis, és rellevant la col·laboració amb altres organismes (com ara l'ATEI, la Generalitat de Catalunya, etc.), que proporcionen a la Universitat finançament per a noves produccions i presència internacional en la difusió d'aquestes produccions (atès que les més importants s'emeten per tot l'Estat espanyol i fins i tot pel Canal Internacional de TVE).

També seguim treballant en el desenvolupament d'una plataforma de comunicació que ens permeti oferir nous serveis com ara *openmeetings* o la futura TV de la Universitat Autònoma.

Tasques per a la Universitat

Produccions per a departaments i facultats

- *La comunicació no verbal en pacients d'atenció primària I*
- *La comunicació no verbal en pacients d'atenció primària II*
- *Tell Halula, un dia en un jaciment arqueològic* (documental)
- *Apropa't al CReSA* (reportatge)
- *Cor de la UAB, 25 anys* (documental)
- *Cimitec. Research Center of Metamaterials and Applications*
- *Centre de Recerca en Sanitat Animal* (promocional)

Comunicació institucional

Produccions per a l'Àrea de Comunicació

— Realització dels vídeos de *Càpsules NEO III* de divulgació científica per a penjar-los al web de la UAB i difondre'ls a la xarxa de les televisions locals de Catalunya:

- *A la descoberta de tombes gelades*
- *Internet per a zones rurals*
- *Vessaments de petroli*
- *El supercable*
- *Tortugues marines en perill*
- *Per què comprem?*
- *Primera vedella in vitro a Catalunya*
- *Petabytes per generar coneixement*

— Creació del nou format d'entrevistes 3Q (tres qüestions) als experts següents: Alexei Pajitnov, Michael E. Steiper, Martin Usov, Ricardo Baeza, Mel Slater, Alan Berliner, Bruce Schneier, Chris Reason i Joseph Tainter.

Tasques adreçades directament a l'ICE, tant pel que fa a la producció de vídeos i a la formació permanent del professorat com pel que fa als projectes específics (Argó, Ítaca, etc.)

Produccions per a l'ICE

- *El treball cooperatiu en educació física* (reportatge)
- *Mou-te i veuràs* (reportatge)
- *Els residus. Projecte compartit d'escoles* (reportatge)
- *IX Jornades d'Innovació a l'Etapa d'Educació Infantil* (fotografies i vídeo de les Jornades)
- *Comencem Bé, programa de formació del professorat interí d'infantil i primària* (reportatge)

Suport a tasques de l'ICE

- Treball cooperatiu amb la **plataforma multimèdia** en el marc del programa de formació del professorat dels Camps d'Aprenentatge del Departament d'Educació.

Ítaca i Argó

- Tutoria d'estudiants de batxillerat en pràctiques, en el programa **Estades a la UAB**.

Producció de grans projectes (normalment de finançament extern i de llarga durada)

Minerva

- Disseny, producció i direcció tècnica del material multimèdia FontdelCat per al projecte Minerva. Projecte que té per objectiu millorar les destreses en la **comunicació oral i escrita en llengua catalana** de l'alumnat que s'incorpora temporalment a les nostres universitats i que té un bon coneixement d'una altra llengua romànica, ja sigui com a llengua materna o com a segona llengua.
- En aquest projecte, que ha estat possible gràcies al suport del Comissionat d'Universitats i Recerca, hi col·laboren, a més de l'ICE, els departaments de Filologia Catalana, de Filologia Espanyola i de Filologia Francesa i Romànica de la UAB, el Servei de Llengües de la nostra universitat i l'Institut del Teatre de la Diputació de Barcelona.

<http://ice.uab.cat/fontdelcat>

TV de la UAB

- Realització de la plataforma de comunicacions (actualment ja operativa) i planificació d'una graella de programació que inclou diferents tipologies: conferències, debats, formació continuada, informació, etc. (en fase de desenvolupament).

<http://directe.uab.cat/tv>

Matemáticas en Contexto

- Desenvolupament d'una escola virtual de didàctica en matemàtiques dins el marc d'un màster per a professorat de Puerto Rico en col·laboració amb el Departament de Didàctica de la Matemàtica i de la Facultat de Ciències de l'Educació de la UAB. El mes d'abril es va presentar a la Universidad Rio Piedras amb una notable acceptació del professorat d'aquell país. El seu bon funcionament ha propiciat que hi hagi propostes per a fer-ne una versió en anglès corregida i millorada adreçada al professorat dels Estats Units. Treball també presentat al Congrés Internet a l'Aula del MEC.

<http://www.matematicasencontexto.com> (usuari: Alumne, contrasenya: 123)

Cal també fer esment que hi ha un seguit de feines de gestió, administració i direcció del Servei de Mitjans Audiovisuals, o de representació en altres organismes, que requereixen un temps considerable.

A més del personal de plantilla del Servei, durant l'any 2008 han col·laborat en les seves tasques Enric Samsó i Víctor Chica.

- **Relacions institucionals (externes)**

Instituts o entitats amb les quals l'ICE ha col·laborat darrerament en projectes de recerca, en programes internacionals o en encàrrecs d'estudis i de formació.

Departament d'Educació

- Direcció General d'Innovació
  - Subdirecció General de Formació i Desenvolupament del Personal Docent
  - Subdirecció General de Llengües i Entorn
- Direcció General d'Ensenyaments Professionals, Artístics i Especialitzats
  - Subdirecció General de Planificació i Organització de la Formació Professional

Departament d'Innovació, Universitats i Empresa

Altres institucions, entitats, empreses, col·lectius, convenis

- Consells comarcals de l'Alt Penedès, el Berguedà i el Vallès Occidental.
- Institut Municipal d'Educació, Ajuntament de Barcelona.
- Institut d'Infància i Món Urbà.
- Ajuntaments de Badalona, Badia del Vallès, Barberà del Vallès, Caldes de Montbui, Canovelles, Castellar del Vallès, Cerdanyola del Vallès, Esparreguera, l'Ametlla del Vallès, l'Hospitalet de Llobregat, la Garriga, Martorell, Mataró, Montcada i Reixac, Palau-Solità i Plegamans, Ripollet, Rubí, Sabadell, Sant Cugat del Vallès, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí, Sant Quirze del Vallès, Terrassa, Ullastrell, Vacarisses, Viladecans i Viladecavalls.
- Diputació de Barcelona. Àrea d'Educació i Àrea de Cultura.
- Unión Latina.

Acords de col·laboració

- Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona.
- Federació de Moviments de Renovació Pedagògica.
- Edició de *Senderi. Butlletí d'Educació en Valors*.
- Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i l'Esport Blanquerna, de la Universitat Ramon Llull.
- Rosa Sensat.
- iEARN-Pangea.

- **Personal**

- **Personal fix**

- Direcció:*

- Neus Sanmartí Puig (fins al mes de setembre de 2008)
    - Montserrat Anton Rosera (a partir d'octubre de 2008)

- Professorat en comissió de serveis del Departament d'Educació:*

- 10 professors (fins al 31 d'agost de 2008), 9 professors (a partir de l'1 de setembre de 2008).

- Subdirector: Josep M. Tatjer Montaña

- Secretaria tècnica: Montserrat Pérez Simó (fins al 31 d'agost de 2008), Francesc Costa i Margarida Teixidor (a partir de l'1 de setembre de 2008).

- Formació permanent d'educació infantil i primària:*

- Margarida Teixidor Corominas (coordinació)

- Carles Parellada Enrich

- Carmina Bosch Grau (fins al mes d'agost de 2008)

- David Vilalta Murillo

- Jordi Canelles (a partir del mes de setembre de 2008)

- Formació permanent d'educació secundària:*

- Francesc Costa Roca

- Josep Masalles Román

- Maria Masip Utset

- Christiane Guerao Barbier (coordinació)

- Programa Argó:*

- Dolors Quinquer Vilamitjana

- Campus Ítaca:*

- Pilar Garcia Rovira

- Personal d'administració i serveis*

- 13 a Bellaterra, 2 a Sant Pau, 2 al Servei de Mitjans Audiovisuals.

— **Col·laboradors estables**

Professorat de la UAB coordinador de programes:

Pilar Benejam Arguimbau. Revista *Enseñanza de las Ciències Socials* (fins al setembre de 2008)

Joan Pagés. Revista *Enseñanza de las Ciències Socials* (a partir d'octubre de 2008)

Manuel Tost Planet. *Recerca Llengües Romàniques*

Carne Azcárate, Mercè Izquierdo. Revista *Enseñanza de las Ciencias*

Carne Tomás Martorell. Cursos per a la gent gran

Jordi Deulofeu Piquet. CAP

Cal remarcar que aquest professorat no té cap alliberament específic per part de la UAB.

— **Altres professorats col·laboradors (en recerca, projectes i formació del professorat)**

Professorat de la UAB: 451.

Professorat d'educació infantil, primària i secundària: 706.